

Pomponia.

Paa Dansk ved
N. P. MADSEN.

II.

Den Fremmede.

Ikke langt fra Klaudias Hjem laa hendes Yndlingsgrotte, i Ruinerne af et lille britisk Taarn. Den var kun aaben paa den ene Side, og igennem denne Aabning var der en herlig Udsigt ned over en Dal, hvor igennem en malerisk Strøm bandede sit Løb.

I denne Grotte sad Klaudia ofte i Timevis og grundede over det, som Præsten Uther havde lært hende. Derved havde hun faaet en bestandig voksende Uvillie imod hendes mørke og mystiske Religion med dens overtroiske Sagn.

Pomponia havde lært hende meget fra den klassiske Dannelse, og det øvede meget større Tiltrækning paa hendes unge glødende Hjerte og stemte meget bedre med hendes energiske Natur og hendes høje Stræben end Druidernes Religion. Romerinden havde ogsaa lært hende Latin, hvorved hun var i Stand til at læse de romerske Digtere og Historiekrivere og sætte sig ind i den klassiske Kunst.

Alt det sad hun saa i sin kære Krotte og grubede paa og sammenlignede. Hun var endnu et Barn, men i høj Grad moden og udviklet efter sin Alder. Dog hendes Kundskaber tilfredstillede hende ikke. De lod hende kun ane, at der var saa meget, hun ikke vidste. Særlig nærmede hun en brændende Længsel efter at skue ind i den aandelige overjordiske Verden, som hendes Fantasi søgte at udmale sig.

En Sommeraften sad Klaudia paa en Sten ved Indgangen til det gamle Taarn. Ved Siden af hende laa hendes bestandige Ledsager, en stor, langhaaret Jagthund, der hed Luath. Hendes Blik gled drømmende ud over Floden til Landskabet paa den anden Side, hvor Køerne græssede. Højt oppe svævede en Ørn, hvis Vinger lyste i den nedgaaende Sols Straaler, og hun stod en Stund og fulgte dens majestatiske Flugt.

Har denne Fugl ogsaa en Sjæl, tænkte hun, Uther siger, at Sjælen efter Døden vandrer over i et andet Legeme, der enten er bedre eller daarlige end det, vi havde her, alt efter som vore Handlinger var gode og onde. Hvis det er sandt, saa maa Sjælen i denne Ørn engang have boet i et ædelt og ophøjet Menneske, thi hvor kongeligt svinger den sig ikke igennem Luften. Den synes at følge Solen, der nu synker ned i Skyer af Guld og Purpur. Hvor vilde jeg ønske, jeg var en Ørn.

Hendes Tanker blev afbrudt ved en let Knurren af den vagtsomme Hund, der var sprunget op og stod og stirrede ind i Buskadedet.

Lidt efter hørte hun Fodtrin, der nærmede sig. I det samme sprang Hunden frem og fo'r rasende ind paa en Mand, der traadte frem af Tykningen. Hun ilede til for at kalde Dyret tilbage. Dette var dog overflødig, da den fremmede ved sin venlige Tiltale allerede havde beroliget Dyret.

Da Klaudia straks saa paa den fremmedes Dragt, at det ikke var nogen indfødt, gjorde hun en Undskyldning for Hunden i det romerske Sprog. Han svarede i det samme Sprog og i en venlig Tone:

„Jeg kan kun beundre Dyrets Troskab. Det vilde være godt, om vi alle var saa tro paa vor Plads overfor Fjenden.”

„Du taler som en Krieger,” svarede Klaudia, idet hun betragtede hans Klædning, der vidnede om et mere fredeligt Kald. Hun havde ofte set romerske Krigere i deres Vaabendragt, men denne Mands Udseende og Opræden var hende noget ganske nyt. Hans Blik var paa en Gang mildt og værdigt, venligt og dog saa bestemt, som om han uforfærdet turde møde enhver Fare og enhver Fjende. Desuden lyste der noget saa sagtmødt ud af hans milde Øjne, at hun straks kom til at nære den fuldeste Tillid til ham. Selv den mistænkelige Luath saa roligt paa, hvorledes han traadte hen til Klaudia og rakte hende Haanden til Hilsen. Hun førte ham hen til Stenen, hvor hun havde siddet Der laa et Haandskrift i hans Modersmaal, som han tog op og stirrede et Øjeblik paa. „Læser du filosofiske Værker?” spurgte han med Overraskelse. „Man skulde synes, at saadanne Ting laa for højt for dig i din Alder.”

Klaudia greb rødmende Haandskriftet, der røbede de Tanker, som hun beskæftigede sig med, og som hun aldrig havde aabenbaret for nogen. Men pludselig slog det hende, at denne Mand maaske kunde bringe hende det Lys, hun søgte. Hun saa forlegen op paa ham og svarede:

„Jeg forstaar ikke alt, hvad der staar i denne Bog. Den tilhører Pomponia, der er gift med den romerske Prætor, som bor i min Faders Hus, saa længe han og Aulus Plautius ligger i Krig med Oprørerne i Vesten. Pomponia er venlig og klog. Hun ved meget om Ting, som vore Præster ikke har lært os. Jeg har ofte hørt hende tale med min Moder om Grækenlands og Roms Guder, og de synes at være herligere Væsener end de Guder, som vi tilbeder i Britannien. Mit Hjertes højeste Ønske er at komme til at tilbede den største og bedste af alle Guder. Men selv de Guddomme, som Pomponia har fortalt om, synes mig i høj Grad ufuldkomne. Sig mig, kender du en Gud, der er ren og god og kærlig, og som ogsaa kan hjælpe mig at blive det?”

Den fremmede saa med Forbavselse og Beundring paa den unge Pige, hvis Kinder glødede

af Iver og hvis dejlige blaa Øjne tindrede af Begjæring. Hvad havde indgivet denne hedenske unge Pige en saadan Længsel? Det forekom ham saa underligt, at han et Øjeblik tøvede betragtede hende. Hun gentog Spørgsmaalet utaalmodig.

„Kender du en saadan Gud?”

„Ja, jeg kender en saadan Gud,” svarede den fremmede højtidelig, „og for at forkynde ham for dig og dine Landsmænd er jeg kommet hertil fra mit fjerne Hjem.”

„O, saa fortæl mig om din Gud, fortæl mig alt, hvad jeg kan forstaa om ham,” raabte hun begejstret.

Den fremmede satte sig, da han var træt efter en lang Vandring, og Klaudia tog Plads paa Jorden foran ham.

„Jeg vil først sige, dig, hvem jeg er, og hvorfra jeg kommer. Mit Navn er Aristobulus. Af en Ven hørte jeg først om det Mørke og den Uvidenhed, der hersker iblandt dine Landsmænd. Han havde nemlig ledsaget Aulus Plautius, da denne førte den romerske Arme herop. Nogen Tid efter maatte han vende tilbage til Italien. Hans Klager over Folkets store aandelige Nød fyldte mit Hjerte med dyb Medlidenhed.”

„Og det er Grunden til, at du har forladt Italien og er draget herop til vore Øer,” raabte Klaudia. „Du er kommet for at undervise mine Landsmænd?”

„Jeg elsker din Stamme og dit Folk, hvortil min Mester har sendt mig. Men jeg har ikke begivet mig paa den lange Rejse med dens Besværligheder og Farer for blot at give dine Landsmænd større timelige Kundskaber. Jeg forstod, at de trængte til noget meget mere og meget dybere. Jeg forstod, at de kendte ikke Vejen til Frelse og evigt Liv, og jeg længtes efter at lære dem denne Vej at kende.”

„Evigt Liv,” gentog Klaudia med stor Forbavselse, „hvad er det? Er det Sjælen bestandige Vandring fra det ene Legeme til det andet?”

„Nej, mit Barn, det er en meget herligere Tilstand, men for at du bedre kan forstaa det, vil jeg først fortælle min Historie til Ende. — Paa den Tid, da min Ven først fortalte mig om Britannien, var jeg lige vendt tilbage fra en By i Asien, som hedder Lystra, hvor jeg havde boet i flere Aar. Der traf jeg en Mand, som forkyndte en ny og forunderlig Lære, som jeg folte var Sandheden — den guddommelige Sandhed.”

„Og hvad er Sandheden,” raabte Klaudia. „Hvad forkyndte denne Mand?”

„Han forkyndte, at den almægtige Gud ikke bor i Templer, der er gjort med Hænder, men at han er den, der har skabt Himlen og Jorden og Havet og alt, hvad der er i dem.”

„Hvad er da alle de mange Guddomme, som tilbedes her i Britannien, og alle de andre, som Pomponia har fortalt om?”

„Alle disse Afguder er intet, mit Barn. De er kun en Frembringelse af den menneskelige Fantasi eller et Værk af Menneskehænder.”

„Nej, det maa du ikke sige,” raabte Klaudia med Uvillie. „Du maa ikke sige, at det, som jeg har æret og tilbedt fra min Barndom, kun er tomme Indbildninger. Det kan ikke være sandt.”

„Jeg forstaar godt, hvad du føler,” svarede den fremmede hjerteligt. „Jeg har selv følt det samme, da jeg mødte den Sandhed, som nu forskrækker dit Hjerte. Men jeg er vis paa, at den Gud, som skabte dig, og som elsker dig, vil berede dit Hjerte for Sandheden. Jeg tør dog ikke aabenbare dig mere, end du for Tiden kan fatte. Kun vil jeg sige, dig, at den Prædiken, som den nævnte Mand holdt i Lystras Port, bragte en Revolution i mit indre Liv og forandrede hele mit Syn paa de himmelske Ting. Det var ikke hans ydre Skikkelse, der gjorde et saa dybt Indtryk paa mig, thi han var meget uanselig. Heller ikke var det hans menneskelige Visdom og Veltalenhed. Jeg har hørt mange Talere, der heri overgik ham. Men det var den mægtige Aand og Kraft, der var i hans Ord. Det var Guds egen Kraft, der fyldte ham. Derfor var hans Prædiken saa mægtig. Efter at jeg havde antaget hans Lære, den, der ene kan gøre en Sjæl salig, maatte jeg ogsaa vidne om den for andre, og det er derfor, jeg er kommet herop til dine Landsmænd.”

Klaudia saa op paa hans Ansigt, og hun syntes, det straalede som selve Himlen, der hvælvede sig blaa og herlig oven over dem.

„Saaledes maa hans store Lære sikkert ogsaa have set ud,” tænkte hun ved sig selv.

Efter en stille Bøn sagde Aristobulus: „Vil du føre mig til dit Hjem, og kan jeg haabe at faa Lov til at forkynde det evige Livs Ord der?”

Han rejste sig op, og hun rejste sig ogsaa.

„Du vil være velkommen i min Faders Hus som alle fremmede,” svarede Klaudia høflig. „Men jeg tør ikke love, at mine Forældre eller nogen af deres Undersaatter vil høre paa dine Ord. De tror paa Britanniens Guder, og Uthers Lære er dem en Lov. Hverken min Moder eller Uther vilde tænke, at du erklærede deres Guder for intet. Dog kom med mig.”

Hun førte Aristobulus til sit Hjem. I den fremmedes hele Væsen og Opræden var noget, som vakte den unge Piges Højagtelse og Tillid. Hun underholdt sig med ham paa en Maade, som om de havde kendt hinanden i mange Aar.

Klaudias Fader var fraværende paa den Tid, men hun var overbevist om, at hendes Moder vilde modtage den fremmede med stor Gæstfrihed, og at Pomponia vilde glæde sig over at se en Mand, der kom lige fra hendes Fædreland. Den eneste Bekymring, hun havde, var, hvorledes det skulde gaa Aristobulus, naar han begyndte at vidne om

den Gud, som han var kommet for at fortælle om.

Paa Vejen sagde han til Klaudia: „Pomponia er mig ikke ubekendt. Hun er en Datter af en fornem Romer, der hedder Pomponius, og som var min Velynder, den Gang da jeg endnu søgte Menneskers Ære og Støtte. Da jeg saa Pomponia sidse Gang, var hun i samme Alder, som du er nu, og hun var ogsaa god og venlig som du. Hun viste mig megen Velvillie, og tillod mig endog at kalde mig sin Ven. Jeg fik ogsaa Lov til at følge med hende og hendes Fader i Cirkus for at se paa de grusomme Kampe, som bringer alle romerske Damer i Henrykkelse.”

„Pomponia har fortalt mig om disse skrækkelige Skuespil,” sagde Klaudia. „Dog talte hun altid om dem med Uvillie og Afsky. Hun har sikkert aldrig fundet nogen Fornøjelse i disse blodige Scener.”

„Nej aldrig,” svarede Aristobulus. „Kun paa hendes Faders utrykkelige Befaling kunde hun bringes til at overvære disse Skuespil, og kun en eneste Gang har hun overværet et Skuespil, hvor Mennesker blev kastet for de vilde Dyr. Da hun saa Forberedelserne til denne Mordscene, var hun en Afmægt nær og saa paa mig med et saa smerteligt bedende Blik, at jeg folte den inderligste Medlidenhed med hende. Paa min Forbøn fik hun Lov til at trække sig tilbage, og for denne Barmhertighedshandling var hun mig usigelig taknemmelig, hvad jeg mangfoldige Gange senere har faaet Bevis paa. Hvor vilde det glæde mig, om jeg kunde gengælde hendes Godhed ved at bringe det bedste, jeg ved — Erkendelsen af den eneste sande Gud og hans Frelse.”

„Pomponia dyrker med stor Iver sine Fædres Guder,” sagde Klaudia.

„Ja, hun har altid været et religiøs Gemyt,” svarede hendes Ledsager. „Allerede som Barn tog hun ivrig Del i den Gudsdyrkelse, hun blev opdraget i, ja hun ønskede endog at blive iblandt Vestalinderne — de hellige Jomfruer, der har indviet sig til Gudinden Vestas Dyrkelse. Men hendes Fader ønskede, at hun skulde giftes med en rig og mægtig Mand, og allerede som ganske ung blev hun Aulus Plautius' Hustru. Siden har jeg ikke set hende, men har bestandig tænkt paa hende med Taknemmelighed. At hun opholdt sig ved Kogidunus' Hof, var en af Grundene til, at jeg vendte mine Øjne imod Britannien. Dog havde jeg ikke ventet, at Kongens egen Datter skulde føre mig ind i hans Hus, og at Gud skulde have bøjet hendes Hjerte til at ville høre mine Ord og blive den første Hjælp til at befordre min Mission.”

„Var det virkelig din Gud, som førte dig til Britannien?” raabte Klaudia, „og er det ham, der indgav det i mit Hjerte, at jeg maatte holde af dig som en Ven, saa snart jeg saa dit Ansigt og hørte din Stemme? Kender han vore Tanker, og styrer han vore Handlinger, saa er han den Gud, jeg har længtes efter at maatte tilbede.”

Aristobulus' Hjerne slog af Glæde og Taknemmelighed ved disse Ord af den unge Kongedatters Mand, dog maatte han ogsaa med Smerte tænke paa alle de Prøvelser og Trængsler, der vilde stille sig i Vejen for hende.

„Ja, han kender alle vore Tanker,” svarede han, „og styrer alt saaledes, at det tjener dem til gode, som elsker ham. Maatte han danne dine Forældres Hjerte saaledes, at de vil tillade mig at forkynde hans Navn og hans herlige Frelse her i dette Land.”

Underholdningen blev noget afbrudt ved, at en Kvinde kom løbende imod dem. Angst og Uro prægede hendes Ansigt, idet hun hjerteligt men tillige ærbødig greb Klaudias Haand og raabte:

„Dronningen er urolig over din lange Udeblivelse, og har sendt mig ud for at se efter dig. Uther er hos hende. Han er ved at fremsige sine Trylleformularer for at afgøre, hvorledes det gaar min Herre og hans Forbundsfæller. I Borgen gaar det Rygte, at et stort Slag har fundet Sted, og Præsten vil snart sige os, hvem der har vundet.”

Klaudia saa op paa Aristobulus med et angstfuldt Udtryk i sit Blik, men Romeren smilede blot venligt og fulgte hende ind i Huset uden at sige noget.

Gennem en rummelig med Vaaben og Rustninger behængt Hal førte Klaudia sin Ledsager ind i et hyggeligt Gemak, bestroet med Siv og duftende Timian. Der traf de Pomponia. Lyset faldt kun sparsomt ind i det dunkle Rum, og hun sad og arbejdede paa et Hækletøj ved Skæret fra en elegant Broncelampe. Dette Værelse, der var bestemt for Dronning Abitha, hendes Datter og Veninder, var smykket med mange Kunstgenstande, som hun havde faaet som Gave af Kejseren eller fra Aulus Plautius og hans Gemalinde.

Ved det første Øjekast kendte Pomponia ikke sin gamle Ven, men saa snart Klaudia havde nævnet hans Navn, kom hun ham i Møde og hilste paa ham med hjertelig Glæde. En Tid lang dvælede de i Minderne om gamle Tider. Men Aristobulus glemte ikke sin Mission. Han vidste, at Minutterne maaske kunde blive kostbare her ved dette hedenske Hof, derfor drejede han Samtalen ind paa det samme, som han kort forinden havde talt med Klaudia om. Pomponia hørte opmærksomt paa hans Ord, dog mere af Højagtelse for hendes og hendes Faders Ven end af Begærighed efter at lære den Tro at kende, som Aristobulus forkyndte for hende. Dog lykkedes det ham at vække hendes Interesse saa meget, at hun fremkom med adskillige Spørgsmaal. Hans Svar var saa klare og udtømmende, at Lyset begyndte at dæmpe for Klaudia.

Da Missionæren mærkede dette, indskrænkede han sig ikke længer til Begyndelsesgrundene i den kristne Religion, om Tilværelsen af den ene-

ste sande Gud, men lidt efter lidt gik han videre, idet han oplod for dem Evangeliet om Frelsen i Jesus Kristus. Det var den første Dag, og den saadede Guds Sød paa Britanniens Grund, og den faldt dybt i Hjerterne paa de to Tilhørere.

Siden fik han at se, hvor godt det var, at han havde benyttet den første Lejlighed, der tilbød sig. Medens Pomponia og Klaudia endnu stod og lyttede til hans Ord, hørte de pludselig Stemmer og straks efter Fodtrin, som nærmede sig.

„Det er min Moder og Uther,” raabte Klaudia, idet der over hendes Ansigt bredte sig et Skær af Ængstelse, ja næsten Skræk.

De to nævnte traadte ind, og da Aristobulus saa dem, undrede han sig ikke over, at den unge Pige kunde nære Frygt.

Abitha var en smuk Skikkelse, og saavel hendes Væsen som hendes Dragt vidnede om, hvor fordelagtig hendes lange og fortrøllige Samliv med den romerske Dame havde været. Men Udtrykket i hendes Ansigt var alvorligt og koldt, ja næsten frastødende for fremmede. Overtroen havde lagt Kulde over hendes Hjerte og over alle naturlige Følelser. Det mørke og hemmelighedsfulde i hendes Gudsdyrkelse i Forbindelse med Præsternes Fanatisme havde ogsaa præget hele hendes Tankegang og huslige Liv. Dog kunde hun lægge baade Omhed og trofast Venkab for Dagen.

Uther havde en næsten ubegrænset Magt over sin Dronning. Gennem hende opretholdt han ogsaa sin Magt over Kogidunus, der var alt for ivrig Krieger og Politiker til at beskæftige sig meget med religiøse Sager. Beredvillig ydede han Druiderne og deres Guddomme saa meget af Krigsbyttet, de forlangte. Ja, han nægtede dem end ikke Fanger til Menneskeofre, hvorved han — som man forsikrede ham — erhvervede Krigsgudens naadige Velbehag og sikrede sig et gunstigt Udfald af fremtidige Krige. Forresten var han ganske tilfreds med, at Abitha tog Del i de sædvanlige religiøse Ceremonier, naar blot han selv kunde faa Lov til at beskæftige sig med det, der var hans Lyst. Og skulde han endelig tage Del i Gudsdyrkelsen, saa valgte han altid de Guddomme, der kunde befordre Krigslykken.

Som Uther besad en næsten uindskrænket Indflydelse hos Abitha, saaledes haabede han ogsaa at faa den hos Datteren. Men heri blev han skuffet, hvor meget end Moderen understøttede ham. Det var kun af Tvang, Klaudia deltog i de religiøse Ceremonier, der indgød hende en uforklarlig Rædsel og Afsky.

Det eneste Punkt, hvori Abitha ikke adlød Uthers Befalinger, var i Henseende til Datteren, hvis Handlinger hun ikke vaagede tilstrækkelig over. Klaudia var fra Barn af vant til at faa sin Villie i næsten alt, og havde hun ikke af Naturen været ædel og god, saa vilde denne Frihed have været hende til stor Skade. Den virkede derimod kun til at staalsætte hendes Villie og gøre hende til en selvstændig Aand.

Uther skred foran Dronningen ind i Værelset. Den Skik havde han indført for at hævde sit Præsteembedes høje Værdighed. Da han saa den fremmede, blev han staaende. Men Dronningen kom straks Gæstevenskabs Pligter i Hu. Hun skred forbi Uther, nærmede sig Aristobulus og bød ham velkommen. Tillige udtrykte hun sin Beklagelse over, at Kongen og hans høje Gæst var fraværende, saa at de ikke kunde modtage ham med den Hæder, de skyldte Kejserens Afsending, som han vel var.

„Nej, det er jeg ikke,” svarede Missionæren. „Jeg er derimod sendt med en Mission fra alle Kongers Konge.”

„Alle Kongers Konge — hvem er det uden Cæsar, den store Kejser over Rom og alle Kongeriger paa Jorden?” spurgte Abitha overrasket.

„Min Herre og Mester er Himlens Konge,” svarede Aristobulus højtidelig.

„Er du da Præst for Jupiter, den øverste af Roms Guder, som Pomponia berømmer saa meget?”

„Nej, jeg tjener den eneste sande Gud, Himlens og Jordens Skaber, og i hans Navn er jeg kommet for at formane dig og alle dine Undersaatter til at opgve Troen paa alle de falske Guder og antage ham.”

Abitha kastede et Blik fuld af Forbavselse paa den kække Mand, der stod foran hende, og vendte sig derpaa og saa paa Uther. Præstens Ansigt var mørkt som Sky. Hans Bryn var sænkede, og hans graa Øjne lynede af Vrede. Myndig skred han hen imod Aristobulus og sagde i en skarp og befalende Tone:

„Jeg har nok hørt, at nogle Lærere er kommet op til vort Land og prædiker en selsom Overtro i Haabet om at kunne omstyrte den rene Tro hos de enfaldige Beboere. Jeg har ogsaa erfaret noget om, hvad der foregaar i Rom og andre Byer i det romerske Rige. Jeg har hørt om Oprøret iblandt Jøderne og andre Sekter, der er udgaaet fra dem — Fanatikere, der stræffer igennem Landene for at udbrede deres ugudelige Lære. Jeg forstaar nu, at du er en af disse forfærdelige Bedragerer, og jeg befaler dig herved i alle Britanniens Guders Navn og særlig i vor Skyts-guddom Duw-jouis Navn under Dødsstraf øjeblikkelig at forlade Kogidunus' Rige og de britiske Øer, hvor du ikke vil finde noget Hvilested for din Fod.”

Fortsættes.